

Οπτική αναπηρία

Περιεχόμενα

Συμμετέχοντες.....	1
Όραση.....	2
Η αίσθηση της όρασης και η ανατομία της.....	4
Οπτικό ερέθισμα	5
Βλάβη της όρασης	6
Ταξινόμηση	7
Μερική όραση	8
Τυφλότητα.....	9
Αιτίες	10
Κύριες δυσκολίες	13
Κύριες δυσκολίες:	
Γνωστική ανάπτυξη.....	14
Κύριες δυσκολίες:	
Συναισθηματική ανάπτυξη	16

Κύριες δυσκολίες: Διαβάζοντας	18
Κύριες δυσκολίες: κινητικές δεξιότητες	20
Κύριες δυσκολίες: Ομιλία	22
Κύριες δυσκολίες: .	
με το κοινωνικό	
περιβάλλον/κοινωνικοποίηση.....	
24	
Κύριες δυσκολίες: Καθημερινές δεξιότητες διαβίωσης	26
Μπράιγ	27
Προτάσεις	28
Διαμονή	29
Οργανωτικό κατάλυμα	30
Χωροταξική στέγαση	32
Τεχνικό κατάλυμα.....	35
Μέθοδοι και τεχνικές διδασκαλίας.....	36
Μέθοδος επεξήγησης	37

Μέθοδος επίδειξης	39
Συμμετέχοντες	40
Προσθήκη: Ασκήσεις εργαστηρίου	44
Βοηθός με όραση	44
Προσθήκη: Ασκήσεις εργαστηρίου	46
Αρειανός	46
Σκάψτε: Οπτική δυσλειτουργία	48

Συμμετέχοντες

Προσπαθήστε να θυμηθείτε αν έχετε έρθει ποτέ σε επαφή με άτομα με προβλήματα όρασης. Μοιραστείτε τις δικές σας εμπειρίες, εστιάζοντας στις πτυχές της επικοινωνίας που θεωρήσατε πρόκληση. Μοιραστείτε με την ομάδα πώς αισθανθήκατε σε αυτή την κατάσταση, καθώς και τις γενικές εντυπώσεις σας σχετικά με τις επαφές με άτομα με προβλήματα όρασης.

Η όραση είναι η αίσθηση μέσω της
οποίας αντιλαμβανόμαστε τα διάφορα
χαρακτηριστικά των αντικειμένων που
βρίσκονται στο περιβάλλον (φως,
χρώματα, σχήματα, απόσταση, μέγεθος,
θέση, κίνηση) και ερμηνεύουμε τη
σημασία τους.

Οι ακτίνες φωτός διέρχονται μέσα από τα
διαφανή μέρη του ματιού (κερατοειδής,
φακός, υδατοειδές υγρό, υαλοειδές σώμα),
σχηματίζοντας στον αμφιβληστροειδή
χιτώνα μια (ανεστραμμένη) εικόνα των
παρατηρούμενων αντικειμένων. Εκεί, το
ερέθισμα μετατρέπεται σε ηλεκτρικά σήματα
που μεταδίδονται στον εγκέφαλο μέσω του
οπτικού νεύρου, στις ονομαζόμενες

πρωτογενείς και δευτερογενείς οπτικές περιοχές, με αποτέλεσμα να προκύπτει στην αίσθηση της όρασης. Οι πρωτογενείς οπτικές περιοχές επεξεργάζονται τις τυπικές πτυχές της όρασης (βάθος, αποστάσεις, χρώματα...), ενώ οι δευτερογενείς οπτικές περιοχές αναλύουν την αίσθηση και το νόημα αυτού που βλέπουμε.

Η απώλεια του πρωτογενούς οπτικού φλοιού προκαλεί τύφλωση, ενώ η έλλειψη των δευτερογενών οπτικών περιοχών προκαλεί την αδυναμία κατανόησης του τι βλέπουμε, παρόλο που το βλέπουμε καθαρά.

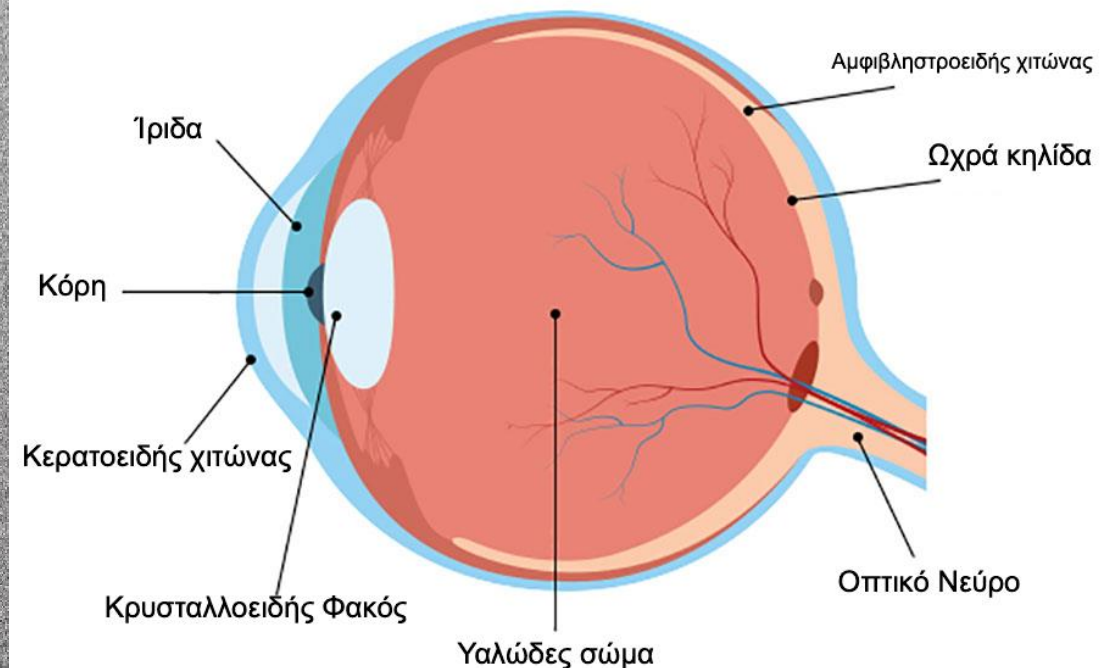
Η αίσθηση της όρασης και η ανατομία της

Η αίσθηση της όρασης και τα στοιχεία της ανατομίας της:

- Μάτια
- Οφθαλμικά νεύρα
- Κέντρα όρασης στον εγκεφαλικό φλοιό

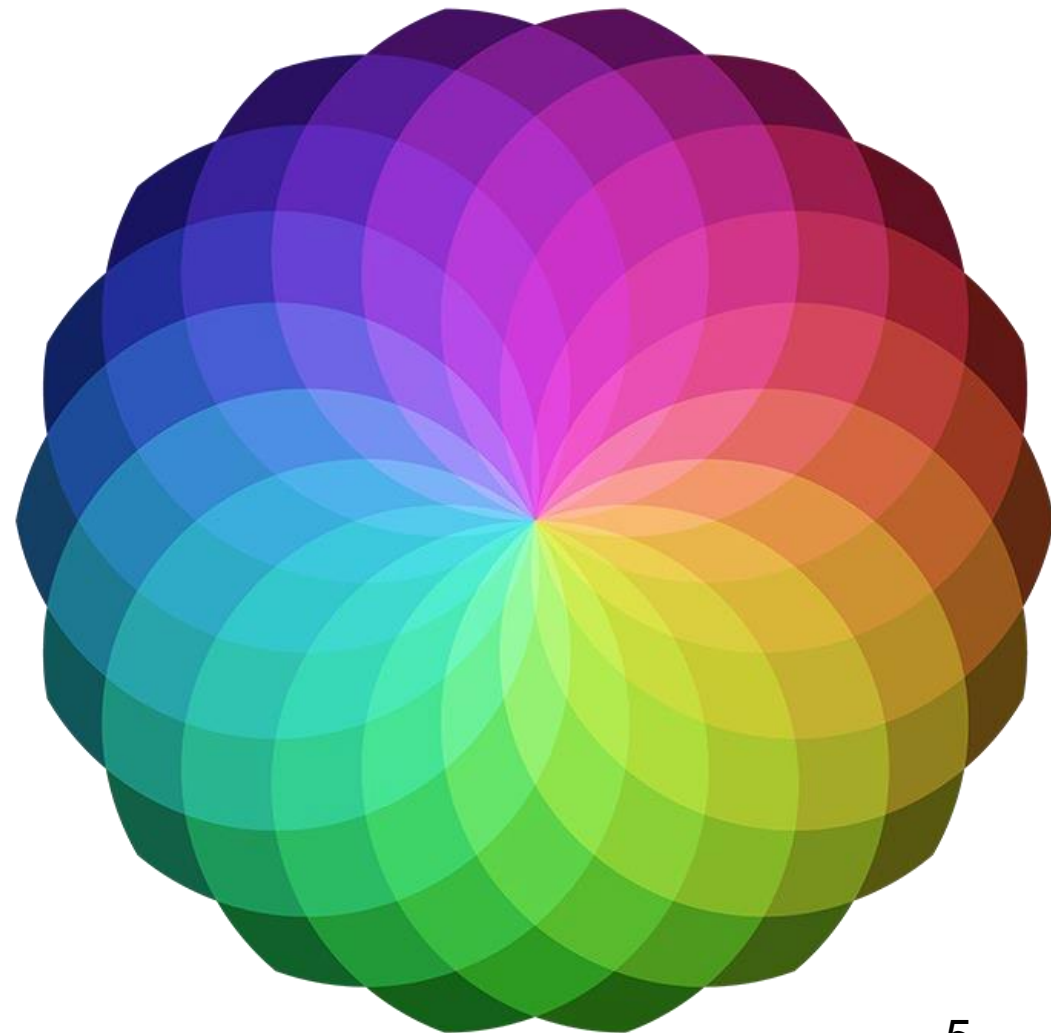
Η εικόνα απεικονίζει τμήματα του ματιού.

ANATOMIA TOY MATIOY

Οπτικό ερέθισμα

Το ερέθισμα στο οποίο αντιδρά η
αίσθηση της όρασης είναι το
φως, δηλαδή η ορατή
ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία.

Οπτική αναπηρία

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η οπτική αναπηρία είναι οποιαδήποτε κατάσταση που σχετίζεται με την όραση και δυσχεραίνει την εκτέλεση καθημερινών δραστηριοτήτων που σχετίζονται στενά με την οπτική αντίληψη. Η οπτική αντίληψη είναι η ικανότητα να ερμηνεύουμε τα πράγματα που βρίσκονται στο περιβάλλον μας με βάση τις οπτικές πληροφορίες. Ορίζεται από την ευκρίνεια και το πλάτος του οπτικού πεδίου.

Η οπτική οξύτητα είναι η ικανότητα του ματιού να διακρίνει λεπτομέρειες και να βλέπει καθαρά δύο ξεχωριστά σημεία. Το οπτικό πεδίο είναι η περιοχή που βλέπουμε όταν κοιτάμε ευθεία μπροστά, χωρίς να κουνάμε το κεφάλι ή τα μάτια μας.

Ταξινόμηση

Με βάση την έντασή τους, οι
οπτικές αναπηρίες διακρίνονται σε
μερική όραση και τύφλωση.

Ο διαχωρισμός αυτός γίνεται μόνο για
λόγους προσανατολισμού, καθώς η
οπτική αναπηρία είναι εξαιρετικά
ετερογενής. Υπάρχει επίσης μια συχνά
χρησιμοποιούμενη έννοια, η “νομική
τύφλωση”, που δηλώνει άτομα που
έχουν οπτική αντίληψη κάτω από το 5%
(2/20).

Μερική όραση

Η μερική όραση (ή αμβλυωπία) περιλαμβάνει οπτική οξύτητα μεταξύ 10 και 40% της κανονικής οπτικής οξύτητας στο καλύτερο μάτι, με τη βοήθεια διορθωτικών φακών - γυαλιά ή φακοί επαφής.

Ομοίως, η μερική όραση περιλαμβάνει οπτική οξύτητα μεγαλύτερη από 40% εάν η νόσος είναι προοδευτική, καθώς και μικρότερη από 10% εάν το άτομο μπορεί να χρησιμοποιήσει επιτυχώς αυτόν τον βαθμό όρασης.

Τυφλότητα

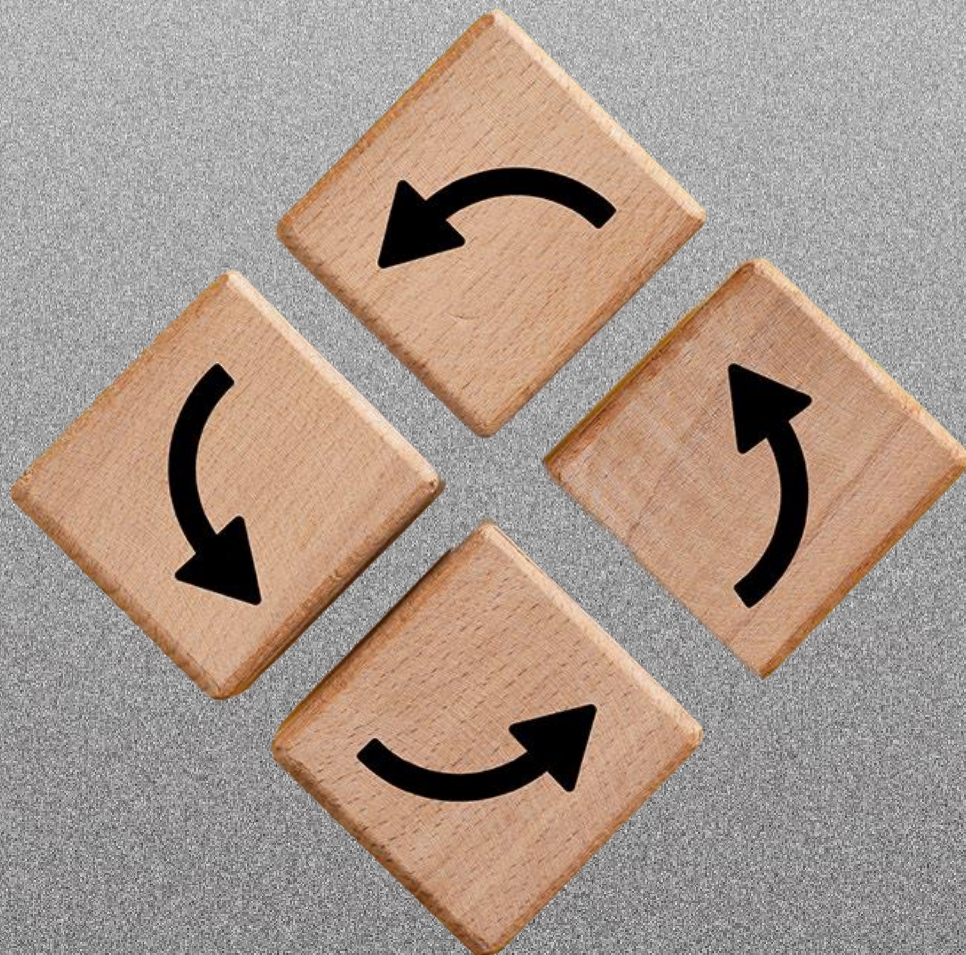
Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ως τυφλότητα νοείται η οπτική οξύτητα που ανέρχεται σε λιγότερο από 5% της κανονικής οπτικής οξύτητας στο καλύτερο μάτι, με τη βοήθεια διορθωτικών φακών - γυαλιά ή φακοί επαφής.

Η τύφλωση περιλαμβάνει επίσης περιπτώσεις στις οποίες η κεντρική όραση ανέρχεται σε λιγότερο από το 25% της φυσιολογικής οπτικής οξύτητας, με στένωση του οπτικού πεδίου σε < 20 μοίρες.

Ορισμένες ταξινομήσεις περιλαμβάνουν τη νομική τύφλωση, η οποία αφορά σε άτομα με λιγότερο από 5% λειτουργική εναπομένουσα όραση.

Αιτίες

Οι αιτίες της οπτικής αναπηρίας
ταξινομούνται σε συγγενείς και
επίκτητες.

Οι συγγενείς βλάβες περιλαμβάνουν
διάφορες κληρονομικές βλάβες και
βλάβες της όρασης που οφείλονται σε
διάφορες αιτίες κατά τη διάρκεια της
κύησης (οπτική νευρική βλάβη και
εγκεφαλικές οπτικές διαταραχές).

Οι επίκτητες οπτικές βλάβες
αναφέρονται σε βλάβες που
προκαλούνται κατά τη γέννηση ή μετά
τον τοκετό (οπτικές βλάβες που
προκαλούνται από τραύμα στο μάτι ή
στο κεφάλι και οφθαλμική λοίμωξη).

Οι συχνότερες αιτίες εξασθένησης και απώλειας όρασης είναι:
διαθλαστικά σφάλματα,
καταρράκτης, τράχωμα, γλαύκωμα,
εκφύλιση ωχράς κηλίδας, θόλωση
κερατοειδούς και διαβητική
αμφιβληστροειδοπάθεια.

- Το διαθλαστικό σφάλμα είναι μια οπτική ατέλεια που εμποδίζει το μάτι να εστιάσει σωστά το φως, προκαλώντας θολή όραση. Το πιο συνήθη διαθλαστικά σφάλματα είναι η μυωπία, η υπερμετρωπία και ο αστιγματισμός.

- Ο καταρράκτης είναι η κύρια αιτία τύφλωσης παγκοσμίως. Με απλούς όρους, μπορεί να περιγραφεί ως θόλωση του φακού του ματιού.
- Το γλαύκωμα είναι μια ασθένεια που προκαλεί εκφύλιση των νευρικών ινών του οπτικού νεύρου και του αμφιβληστροειδούς και συνδέεται συχνότερα με οφθαλμική υπέρταση. Μετά τον καταρράκτη, αποτελεί την πιο συχνή αιτία τύφλωσης παγκοσμίως.
- Το τράχωμα είναι μια βακτηριακή λοίμωξη με τα ακόλουθα συμπτώματα: κνησμός του ματιού, πυώδες ή βλεννώδες έκκριμα από τα μάτια, ερεθισμός των βλεφαρίδων και των βλεφάρων.

- Η ωχρά κηλίδα, ή κίτρινο σημείο, βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα του αμφιβληστροειδούς που επιτρέπει την κεντρική όραση, καθώς και την ικανότητα ανάγνωσης και διάκρισης λεπτών λεπτομερειών. Ο εκφυλισμός της ωχράς κηλίδας είναι μια ασθένεια που έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια της όρασης στο κέντρο του οπτικού πεδίου, καθιστώντας την ανάγνωση και την αναγνώριση του προσώπου δύσκολή ή και αδύνατη, αν και η εναπομένουσα περιφερειακή όραση βοηθά στην εκτέλεση άλλων καθημερινών δραστηριοτήτων. Ορισμένα άτομα με εκφύλιση ωχράς κηλίδας θεωρούνται νομικά τυφλά.

- Η θόλωση του κερατοειδούς εμφανίζεται συχνότερα μετά από τραυματισμό (μηχανικό ή χημικό) ή φλεγμονή του κερατοειδούς.
- Η διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια είναι η πιο συχνή οφθαλμική νόσος σε άτομα που πάσχουν από διαβήτη για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ο κίνδυνος τύφλωσης στους διαβητικούς είναι 10-20 φορές υψηλότερος από ό,τι στους άτομα που δεν πάσχουν από διαβήτη.

Κύριες δυσκολίες

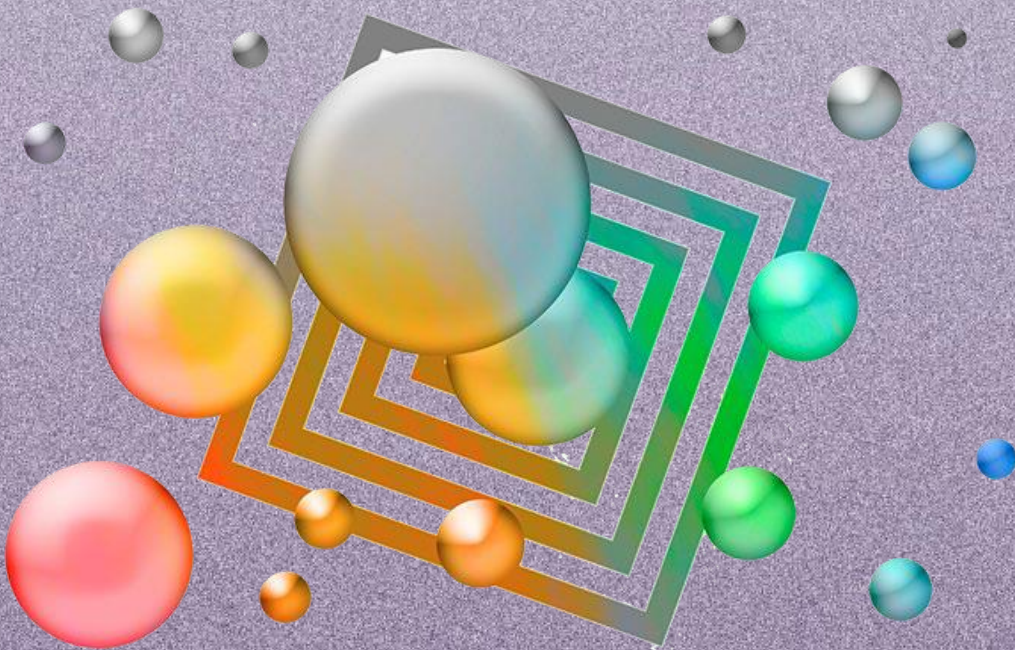

Οι σοβαρότερες συνέπειες της οπτικής αναπηρίας αφορούν στην ανεξάρτητη πλοήγηση στο χώρο, ιδίως αν το περιβάλλον είναι νέο και άγνωστο.

Το 90% των πληροφοριών που λαμβάνονται από τα αισθητήρια όργανα (όραση, ακοή, όσφρηση, γεύση, δερματικές αισθήσεις - αφή, ζέστη, κρύο, πόνος και κινητικές αισθήσεις - η θέση και οι κινήσεις των άκρων και του κεφαλιού σε σχέση με το σώμα) λαμβάνονται μέσω της όρασης.

Η μεγαλύτερη εξασθένηση σε συνδυασμό με την πρώιμη έναρξη της εξασθένησης έχει ως αποτέλεσμα μεγαλύτερες δυσκολίες.

Κύριες δυσκολίες: Γνωστική ανάπτυξη

Τα παιδιά με οπτική αναπηρία από τη γέννηση ή την πρώιμη παιδική ηλικία υποφέρουν από περιορισμούς όσον αφορά την οπτική παρατήρηση και παρακολούθηση, με αποτέλεσμα την αδυναμία ή τους περιορισμούς της οπτικής μάθησης.

Η έλλειψη οπτικών πληροφοριών μπορεί να οδηγήσει σε καθυστερήσεις στη γνωστική ανάπτυξη. Μπορεί να έχουν δυσκολίες στην εκμάθηση μοντέλων συμπεριφοράς, στην αντιμετώπιση άλλων ανθρώπων, στην κατάκτηση καθημερινών δεξιοτήτων και στη διαμόρφωση μιας ρεαλιστικής εντύπωσης για τον κόσμο.

Ένα παιδί που γεννιέται τυφλό κατασκευάζει έννοιες με βάση άλλες αισθητηριακές λειτουργίες.

Ως εκ τούτου, οι πληροφορίες που λαμβάνονται διαφέρουν ως προς τη δομή και οι αντιλήψεις είναι επίσης διαφορετικές.

Τα άτομα με μειωμένη όραση συμπληρώνουν την έλλειψη πληροφοριών μέσω άλλων πηγών και, συνήθως, έχουν ακριβέστερη αντίληψη της πραγματικότητας από ό,τι τα άτομα που πάσχουν από τύφλωση.

Στα παιδιά με προβλήματα όρασης, ιδίως στα τυφλά παιδιά, η ακουστική μνήμη είναι συχνά εξαιρετικά ανεπτυγμένη. Τα βοηθάει στην εκπαίδευσή τους και βασίζονται σε αυτήν.

Ωστόσο, μπορεί να έχουν μια τάση προς τον βερμπαλισμό, που δηλώνει φαινομενικά επιδέξια λεκτική έκφραση και αναπαραγωγή του περιεχομένου, αλλά χωρίς πραγματική κατανόηση και επάρκεια. Για τα τυφλά άτομα, η αντίληψη μέσω της αφής παίζει τον σημαντικότερο ρόλο στην εξοικείωσή τους με τα αντικείμενα του περιβάλλοντος- ωστόσο, χρειάζεται πολύ περισσότερος χρόνος από την οπτική αντίληψη.

Κύριες δυσκολίες: Συναισθηματική ανάπτυξη

Η οπτική αναπηρία δεν οδηγεί
απαραίτητα σε απόκλιση στη
συναισθηματική και κοινωνική
ανάπτυξη- ωστόσο, υπάρχουν
πράγματι εμπόδια.

Για άτομα με προβλήματα όρασης,
ιδιαίτερα τα παιδιά, η ικανοποίηση των
βασικών βιοτικών αναγκών είναι μια πολύ
πιο απαιτητική διαδικασία και χρειάζονται
συχνά βοήθεια από τα άτομα του
κοινωνικού τους περιβάλλοντος.

Ως αποτέλεσμα αυτού, μπορεί να
βιώνουν καθημερινά απογοήτευση
(και μια σειρά άλλων
συναισθημάτων), η οποία μπορεί να
οδηγήσει σε πιο βαθιές διαταραχές
και ασθένειες.

Θα θέλαμε να επισημάνουμε τη σημασία της υποστηρικτικής στάσης που πρέπει να επιδεικνύει το κοινωνικό περιβάλλον της πρώιμης παιδικής ηλικίας και την εξάσκηση αντισταθμιστικών μηχανισμών.

Ο τρόπος με τον οποίο εκφράζουμε τα συναισθήματα χρησιμοποιώντας το σώμα μας μαθαίνεται, ως επί το πλείστον, μέσω παρατήρησης του μοντέλου. Δεδομένου ότι τα άτομα με προβλήματα όρασης δυσκολεύονται να μάθουν με αυτόν τον τρόπο, αυτό μπορεί να προκαλέσει αποκλίσεις στη μη λεκτική έκφραση των συναισθηματικών καταστάσεων στις οποίες βρίσκονται.

Κύριες δυσκολίες: Ανάγνωση

Τα άτομα με μειωμένη όραση μπορούν να διαβάσουν μαυρογράμματα έντυπα που μεγεθύνονται ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες.

Η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται από τον βαθμό της οπτικής αναπηρίας και τις συνθήκες ανάγνωσης. Οι βέλτιστες συνθήκες ανάγνωσης εξαρτώνται από τη γραμματοσειρά, την απόσταση και το μέγεθος των γραμμάτων, την ποιότητα του χαρτιού, τις συνθήκες φωτισμού, την κλίση της επιφάνειας ανάγνωσης και άλλα.

Η επίσημη γραφή των τυφλών είναι η γραφή μπράιγ (Braille), αν και δεν γνωρίζουν ή χρησιμοποιούν όλοι οι τυφλοί τη γραφή μπράιγ στην καθημερινή τους λειτουργία.

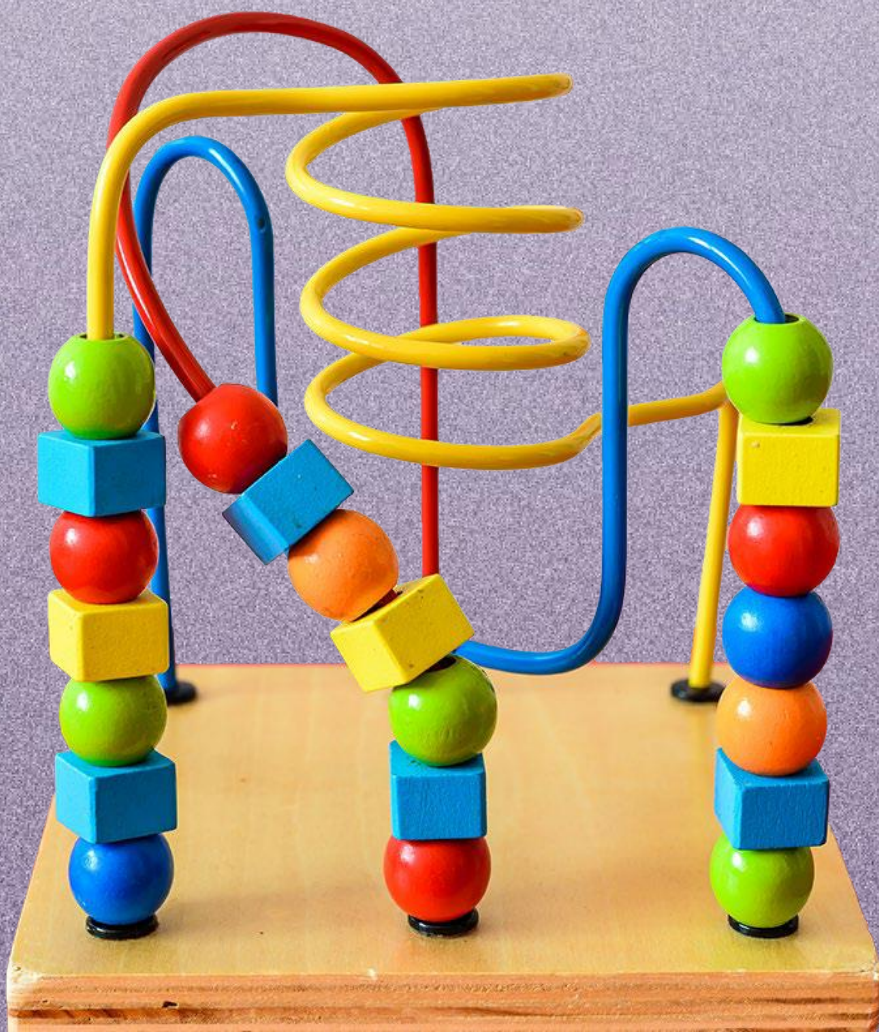
Η αποτελεσματικότητα εξαρτάται από το βαθμό πνευματικής ανάπτυξης, την ευαισθησία των δακτύλων, την κινητική επιδεξιότητα, τις μεθόδους διδασκαλίας, το επίπεδο δεξιοτήτων κ.λπ. Ορισμένες μελέτες δείχνουν ότι η ανάγνωση της γραφής Braille διαρκεί διπλάσιο χρόνο (σε σύγκριση με την ανάγνωση που γίνεται από ένα άτομο με όραση).

Κύριες δυσκολίες: ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Η ανάπτυξη των ΚΙΝΗΤΙΚΩΝ δεξιοτήτων επηρεάζεται όχι τόσο λόγω της ίδιας της οπτικής αναπηρίας, αλλά περισσότερο λόγω της αδυναμίας εξάσκησης και οπτικής μίμησης των κινήσεων και των ενεργειών των ατόμων του κοινωνικού περιβάλλοντος.

Οι τυφλοί δεν συντονίζουν τις κινήσεις τους σύμφωνα με τις οπτικές πληροφορίες. Αντ' αυτού, χρησιμοποιούν άλλες αισθητηριακές λειτουργίες για το συντονισμό, κυρίως ακουστικές.

Δεδομένου ότι δεν εκτίθενται
συνεχώς σε όλες τις διαθέσιμες
πληροφορίες από το άμεσο
περιβάλλον, αυτό έχει μικρότερη
επιρροή πάνω τους (το περιβάλλον
δεν είναι τόσο διεγερτικό γι' αυτούς,
όσο για τους βλέποντες). Ως
συνέπεια αυτού μπορεί να
παρουσιάσουν καθυστερημένη
ανάπτυξη κινητικών δεξιοτήτων.

Κύριες δυσκολίες: Ομιλία

Για τα παιδιά με προβλήματα όρασης, η ομιλία είναι εξαιρετικά σημαντική. Πιο συγκεκριμένα, τα παιδιά αυτά μαθαίνουν για τον κόσμο γύρω τους μέσω της ομιλίας και εξαρτώνται από τις λεκτικές περιγραφές αντικειμένων και γεγονότων.

Στην έρευνά τους, ορισμένοι συγγραφείς κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η απώλεια της όρασης αναγκάζει τα τυφλά παιδιά να διαμορφώνουν τις σχέσεις τους μόνο μέσω της ομιλίας, οπότε μαθαίνουν να χρησιμοποιούν με επιτυχία την ομιλία πιο γρήγορα από τους βλέποντες συνομηλίκους τους.

Τα άτομα με οπτική αναπηρία χρησιμοποιούν τις έννοιες των λέξεων που έχουν οπτική χροιά εξίσου επαρκώς με τα άτομα που έχουν φυσιολογική όραση. Χρησιμοποιούν κανονικά τα ονόματα των χρωμάτων, παρόλο που δεν έχουν καμία αισθητηριακή εμπειρία με τα χρώματα, όπως ακριβώς χρησιμοποιούν κανονικά λέξεις όπως "βλέπω", "κοιτάζω" και άλλα παρόμοια.

Κύριες δυσκολίες: κοινωνικοποίηση

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η επικοινωνία με το κοινωνικό
περιβάλλον/κοινωνικοποίηση
μπορεί να είναι δύσκολη.

Η ικανότητα κίνησης στον χώρο και η
ικανότητα εντοπισμού ατόμων που θα
μπορούσαν να ενδιαφέρουν ένα άτομο
με προβλήματα όρασης είναι μειωμένη.
Απαιτείται βοήθεια από άλλους για την
απόκτηση περισσότερων πληροφοριών
σχετικά με τα γεγονότα στο περιβάλλον.

Η ικανότητα αναφοράς σε γεγονότα του
περιβάλλοντος είναι χαμηλότερη,
μειώνοντας έτσι την ικανότητα
συμμετοχής σε παρόμοια θέματα
συζήτησης.

Δυσκολίες ανάγνωσης και γραφής
στενεύουν επίσης το κανάλι
επικοινωνίας. Οι ιδιαιτερότητες στη μη
λεκτική επικοινωνία, η συναισθηματική
έκφραση, οι τυφλωτισμοί και άλλες
αποκλίσεις από τη συνήθη
συμπεριφορά μπορεί να μην είναι
ελκυστικές για κάποιους άλλους
ανθρώπους.

Όλα τα παραπάνω μπορούν να
οδηγήσουν σε λιγότερες ευκαιρίες για
τη δημιουργία κοινωνικών επαφών.

Κύριες δυσκολίες:

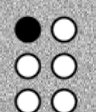
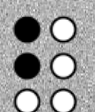
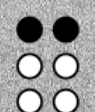
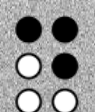
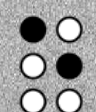
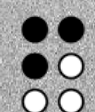
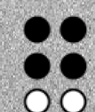
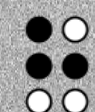
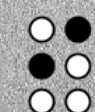
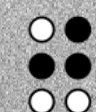
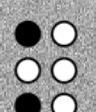
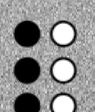
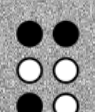
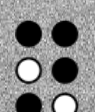
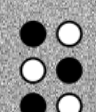
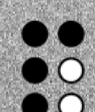
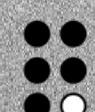
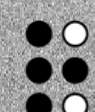
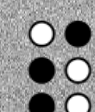
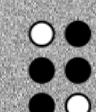
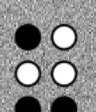
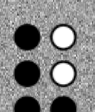
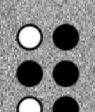
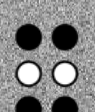
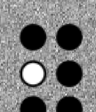
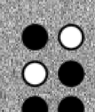
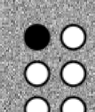
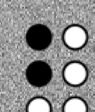
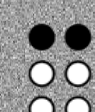
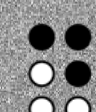
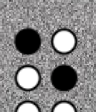
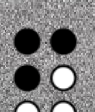
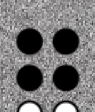
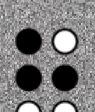
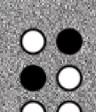
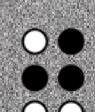

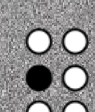
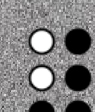
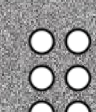
Δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης

Οι δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης περιλαμβάνουν δεξιότητες όπως η αυτοφροντίδα, η διατήρηση της προσωπικής υγιεινής, το ντύσιμο και η σίτιση, η τάξη στο σπίτι, η ταξινόμηση εγγράφων, η αναγνώριση και η χρήση χρημάτων, οι δραστηριότητες αναψυχής, η επικοινωνία και άλλα παρόμοια.

Τα παιδιά χωρίς προβλήματα όρασης αποκτούν τις δεξιότητες καθημερινής ζωής τυχαία, ενώ ένα παιδί με οπτική αναπηρία όχι, δηλαδή πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια για πρόσθετη εκπαίδευση και εξάσκηση.

Braille

braille alphabet

									
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
									
K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
									
U	V	W	X	Y	Z	1	2	3	4
									
5	6	7	8	9	0	'	,	#	space

Το σύστημα γραφής Braille βασίζεται στην αίσθηση της αφής.

Εφευρέθηκε από τον Louis Braille και παρουσίασε την τελική του έκδοση στο κοινό το 1825. Η γραφή Braille βασίζεται σε ένα σύστημα έξι σημείων (σε δύο κατακόρυφες σειρές των τριών σημείων η καθεμία). Κάθε χαρακτήρας αναπαρίσταται με έναν μοναδικό συνδυασμό σημείων.

Υπάρχουν συνολικά 63 διαθέσιμοι συνδυασμοί κουκκίδων. Δεδομένου του περιορισμένου αριθμού συνδυασμών, ορισμένοι χαρακτήρες εμφανίζονται με συνδυασμούς που γίνονται από 2 σύνολα αποτελούμενα από 6 κουκκίδες.

Προτάσεις

Προτάσεις για πιο επιτυχημένη επικοινωνία: Εκπαιδευτικό πλαίσιο

- Οδηγίες: σύντομες, ακριβείς και συγκεκριμένες,
- Ανακοινώστε τις αλλαγές στην οργάνωση του χώρου,
- Βεβαιωθείτε ότι η επικοινωνία που λαμβάνει χώρα μέσω της ακοής είναι ανεμπόδιστη,
- Επιτρέψτε την εξοικείωση με το περιβάλλον και τα υλικά μέσω άλλων τρόπων,
- Έλεγχος κατανόησης

Προσαρμογές

Προσαρμογές στο πλαίσιο της
άτυπης εκπαίδευσης ενηλίκων:

- Οργανωτικές προσαρμογές
- Χωροταξικές προσαρμογές
- Τεχνικές προσαρμογές

Οργανωτικές προσαρμογές

Τα άτομα με προβλήματα όρασης θα εκτιμήσουν τις αναρτήσεις κειμένου στα ηλεκτρονικά μέσα και στα κοινωνικά δίκτυα, ενώ οι αναρτήσεις εικόνων, ακόμη και αν περιέχουν κείμενο μέσα στην εικόνα, θα καταστήσουν δύσκολη, αν όχι αδύνατη, την ενημέρωσή τους για το πρόγραμμά σας.

Για τα άτομα με προβλήματα όρασης, παρέχετε τη δυνατότητα εκτύπωσης γραπτού περιεχομένου μεγάλου μεγέθους, γραπτό υλικό διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή και έναν βλέποντα βοηθό που μπορεί να ενεργεί ως συνοδός ή να τους βοηθήσει με τη γραπτή έκφραση.

Οι εργασίες και το διδακτικό υλικό πρέπει να είναι σε προσβάσιμες μορφές: (για προσαρμογή, μπορείτε να απευθυνθείτε σε οποιαδήποτε οργάνωση που παρέχει υποστήριξη σε άτομα με προβλήματα όρασης). Με λίγη προσπάθεια μπορείτε να τα φτιάξετε μόνοι σας. Διαθέστε το πρόγραμμά σας και στο διαδίκτυο, αν είναι δυνατόν.

Χωροταξικές προσαρμογές

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα άτομα με προβλήματα
όρασης δεν χρειάζονται
ιδιαίτερες χωρικές προσαρμογές,
αλλά υπάρχουν μερικά κόλπα
που θα κάνουν την παρανονή
τους στις εγκαταστάσεις σας πιο
άνετες γι' αυτούς.

Όταν ένα άτομο με προβλήματα
όρασης έρχεται για πρώτη φορά στο
χώρο σας, μην ντρέπεστε και ρωτήστε
το για πληροφορίες σχετικά με την
κατάσταση και το επίπεδο της όρασής
του. Με βάση αυτά, προσφέρετε τους
βοήθεια για να εξοικειωθούν με τους
χώρους σας.

Θα συμφωνήσετε για τον τρόπο να βοηθήσετε, ώστε το συγκεκριμένο άτομο να εξοικειωθεί με τους χώρους, καθώς ο τρόπος και οι μέθοδοι είναι διαφορετικοί για τον καθένα.

Μην περιμένετε από το άτομο να δημιουργήσει έναν νοητικό χάρτη των χώρων μετά την πρώτη φορά. Η εξοικείωση με τους χώρους θα είναι σταδιακή.

Να είστε προετοιμασμένοι να κάνετε μικρές παρεμβάσεις στις εγκαταστάσεις σας για να διευκολύνετε όσο το δυνατόν περισσότερο τη μετακίνηση των συμμετεχόντων με προβλήματα όρασης.

Τα αντικείμενα χρησιμεύουν ως οδηγοί για τα άτομα αυτά, επομένως είναι πολύ σημαντικό να μην αλλάζουν θέση εάν βρίσκονται σε μια καθιερωμένη διαδρομή συμμετεχόντων με προβλήματα όρασης.

Εάν το επιθυμούν, επιτρέψτε στους συμμετέχοντες με προβλήματα όρασης να κάθονται πάντα στην ίδια θέση στις εγκαταστάσεις, καθώς αυτό αποτελεί σημαντικό σημείο αναφοράς για αυτούς όταν κινούνται στις εγκαταστάσεις σας.

Εξασφαλίστε επαρκή φωτισμό στις εγκαταστάσεις σας, καθώς αυτό παίζει σημαντικό ρόλο σε καταστάσεις που περιλαμβάνουν κίνηση ή κατά τη διάρκεια δραστηριοτήτων για τις οποίες απαιτείται σημαντική χρήση της όρασης.

Εάν έχετε τη δυνατότητα, μπορείτε να τοποθετήσετε γραμμές καθοδήγησης που θα βοηθούν την κίνηση ενός ατόμου με προβλήματα όρασης, ή άλλες απτικές σημάνσεις στον χώρο. Συζητήστε με το μαθητή σας και συμφωνήστε σε έναν τρόπο για να κάνετε τις εγκαταστάσεις σας προσβάσιμες.

Τεχνικές προσαρμογές

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα άτομα με προβλήματα όρασης θα χρησιμοποιήσουν ευχαρίστως τον μεγεθυντικό σας φακό ή τον υπολογιστή σας για να εγκαταστήσουν ένα πρόγραμμα ανάγνωσης οθόνης ανοικτού κώδικα ή λογισμικό μεγέθυνσης.

Μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα smartphones τους για να τραβήξουν μια φωτογραφία του υλικού εργασίας, να το μετατρέψουν από εικόνα σε κείμενο, να ακούσουν το περιεχόμενο με ένα πρόγραμμα ανάγνωσης οθόνης και στη συνέχεια να λύσουν την εργασία. Μπορεί να χρησιμοποιούν το τηλέφωνό τους για να πληκτρολογούν σημειώσεις φορώντας ακουστικό, αλλά μην αισθάνεστε ότι δεν σας ακούνε.

Μέθοδοι και τεχνικές διδασκαλίας

Μέθοδοι και τεχνικές διδασκαλίας
στο πλαίσιο της άτυπης
εκπαίδευσης ενηλίκων:

- Μέθοδος εισήγησης
- Μέθοδος επίδειξης

Μέθοδος εισήγησης

Εάν έχετε άτομα με προβλήματα όρασης μεταξύ των συμμετεχόντων, φροντίστε να περιγράψετε λεπτομερώς όλο το οπτικό περιεχόμενο.

Περιγράψτε γραφικές και σχηματικές αναπαραστάσεις. Ομοίως, περιγράψτε μιμίδια, gifs και άλλες απεικονίσεις που δεν έχουν καθαρά διδακτικό ρόλο, αλλά χρησιμεύουν μάλλον για ψυχαγωγία.

Μην αφήνετε τους συμμετέχοντες με προβλήματα όρασης εκτός ενός καλού αστείου που βασίζεται στην όραση (είναι πολύ περίεργο να είσαι ο μόνος που δεν γελάει).

Δώστε προσοχή στη χρήση των αποδεικτικών αντωνυμιών αν διδάσκετε ένα άτομο με προβλήματα όρασης. Τα "εδώ", "εκεί", "εκεί πέρα", "αυτό", "εκείνο", και τα παρόμοια δεν θα σημαίνουν πολλά για ένα άτομο με προβλήματα όρασης χωρίς περαιτέρω εξηγήσεις.

Όταν απευθύνεστε σε οποιονδήποτε από την ομάδα των συμμετεχόντων, χρησιμοποιήστε τα ονόματά τους, ώστε να μην υπάρχει ποτέ σύγχυση σχετικά με το σε ποιον απευθύνεστε.

Με αυτόν τον τρόπο, θα διευκολύνετε για άτομα με προβλήματα όρασης να αντιστοιχίζουν τη φωνή κάποιου με το όνομά του και έτσι να γνωρίζουν καλύτερα τους συναδέλφους τους. Εάν σκοπεύετε να χρησιμοποιήσετε κάποια μορφή διδακτικού υλικού, βρείτε με το άτομο με προβλήματα όρασης τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να χρησιμοποιήσει το υλικό.

Εάν δεν το έχετε κάνει αυτό εκ των προτέρων, να είστε έτοιμοι να μοιραστείτε άμεσα όλο το περιεχόμενο που θα παρουσιάσετε, το οποίο έχετε διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή, με ένα άτομο με προβλήματα όρασης μέσω USB ή μέσω email.

Μέθοδος επίδειξης

Τα άτομα με προβλήματα όρασης έχουν πολύ αυξημένη απτική ικανότητα. Επιτρέψτε τους να χρησιμοποιήσουν την αφή για να μελετήσουν σχήματα, μοντέλα ή τις ίδιες τις διαδικασίες τις οποίες διδάσκονται.

Η διαδικασία της απτικής αντίληψης χωρίς συμμετοχή της όρασης, μπορεί να διαρκέσει λίγο περισσότερο, οπότε θα ήταν καλή ιδέα να διασφαλιστεί ότι στον οπτικά ανάπηρο συμμετέχοντα δίνεται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα για απτική παρατήρηση, η οποία μπορεί να λάβει χώρα ταυτόχρονα με την επίδειξη που κάνετε στην υπόλοιπη ομάδα.

Συμμετέχοντες

Χωριστείτε σε 4 μικρότερες ομάδες. Σε κάθε ομάδα θα ανατεθεί μία από τις ακόλουθες 4 καταστάσεις:

1. Λουκάς (νεογέννητο): τύφλωση λόγω προγεννητικής αμφιβληστροειδοπάθειας,
2. Άννα (4 ετών) - μερική όραση χαμηλότερου επιπέδου λόγω διαθλαστικού σφάλματος,
3. Εύα (35 ετών) - τύφλωση λόγω τραύματος στο κεφάλι,
4. Μιχάλης (62 ετών): υψηλού επιπέδου μερική όραση λόγω διαβητικής αμφιβληστροειδοπάθειας.

Το καθήκον κάθε ομάδας είναι να αναπτύξει ένα μοναδικό σενάριο στο οποίο θα περιγράψετε τη ζωή του ατόμου του οποίου η κατάσταση σας ανατέθηκε.

Δώστε προσοχή στην ηλικία κατά την οποία εμφανίστηκε η βλάβη, στον τύπο της αναπηρίας και στον τρόπο με τον οποίο επηρέασε την περαιτέρω εξέλιξη των γεγονότων της ζωής.

Για παράδειγμα, τι αντίκτυπο είχε
στο περιβάλλον του νηπιαγωγείου,
του δημοτικού σχολείου, του
γυμνασίου και του πανεπιστημίου,
στην άτυπη μη επαγγελματική
εκπαίδευση, στην επαγγελματική
ανάπτυξη, στη δημιουργία
κοινωνικών επαφών, στη
δημιουργία σχέσεων κ.λπ.

Παρουσιάστε το σενάριό σας σε
όλη την ομάδα.

A hand holding a black pen, pointing towards the center of a large, colorful word cloud. The word cloud is composed of the phrase 'Thank You' in various languages, including English, Italian, Spanish, and others. The words are arranged in a circular pattern, with 'Thank You' in English being the most prominent. The colors of the words range from bright yellow and orange to deep red and purple. The background is a solid light blue.

Προσθήκη: Ασκήσεις εργαστηρίου

Βοηθός με όραση

Απαιτούμενα υλικά: 1 μαντήλι
στα μάτια, 2 άτομα

Οδηγίες: Το ένα άτομο έχει δεμένα μάτια και πρέπει να πιάσει το μπράτσο του άλλου ατόμου. Το άλλο άτομο καθοδηγεί το μαθητή με τα δεμένα μάτια μέσα στην περιοχή και του δίνει οδηγίες μετακινώντας το χέρι στο οποίο κρατιέται ο μαθητής με τα δεμένα μάτια.

Πρόσθετες επιλογές: τοποθετήστε εμπόδια στο δωμάτιο.

Σκοπός της άσκησης: Ένα άτομο με προβλήματα όρασης χρειάζεται σχεδόν πάντα βοήθεια σε ένα νέο περιβάλλον, οπότε μια από τις πιο χρήσιμες δεξιότητες που πρέπει να έχει ένα άτομο με όραση είναι να ξέρει πώς να

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

να καθοδηγήσει σωστά έναν
άνθρωπο με προβλήματα όρασης σε
μια νέα και άγνωστη διαδρομή.

Όταν βλέπετε ένα άτομο με λευκό
μπαστούνι, προσφέρετε το πάνω
χέρι σας σε αυτό, ακόμη και αν δεν
χρειάζεται βοήθεια. Κάποιος με
προβλήματα όρασης θα εκτιμήσει το
γεγονός ότι τον προσέξατε!

Προσθήκη: Ασκήσεις εργαστηρίου U Αρειανός

Απαιτούμενα υλικά: ένα
αποσυναρμολογημένο αντικείμενο
που πρέπει να συναρμολογηθεί
(Kinder Surprise), ένα μαντήλι στα
μάτια, 2 άτομα.

Οδηγίες: Το ένα άτομο από το ζευγάρι
έχει δεμένα μάτια. Το δεύτερο του δίνει
οδηγίες για το πώς να συναρμολογήσει
ένα αντικείμενο από τα μέρη που
βρίσκονται στο τραπέζι.

**Τα αποσυναρμολογημένα
αντικείμενα μπορεί να είναι
οτιδήποτε:** ένα παιχνίδι, ένα εργαλείο,
οικιακά αντικείμενα...

Σκοπός της άσκησης: τα άτομα με προβλήματα όρασης δεν μπορούν να μάθουν μιμούμενα τις κινήσεις άλλων ανθρώπων. Τις περισσότερες φορές, προκειμένου να εκτελέσουν κάποια κινητική δραστηριότητα, βασίζονται σε οδηγίες και περιγραφές. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό οι βλέποντες να γνωρίζουν πώς να δίνουν οδηγίες με σαφήνεια, ακρίβεια, χωρίς περιττές πληροφορίες και εστιάζοντας στον επιθυμητό στόχο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, μπορείτε να προσπαθήσετε να φανταστείτε ότι δίνετε οδηγίες σε ένα άτομο που δεν καταλαβαίνει πολύ καλά τη γλώσσα σας.

Εμβαθύνετε: Οπτική αναπηρία

Euroblind: Euroblur:

Ray
(2004)